

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลภูเงิน อำเภอเสลภูมิ จังหวัด ร้อยเอ็ด โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลภูเงิน อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พ.ศ. 2551 จำนวน 8,734 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลภูเงิน อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พ.ศ. 2551 จำนวน 383 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ตามขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามสูตรของ ทาโร ยามาเน

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n = จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด (8,734 คน)

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

กำหนดให้ไม่เกิน .05

แทนค่าในสูตรได้ ดังนี้

$$n = \frac{8,734}{1 + 8,734(0.05)^2} = 382.43$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จากการคำนวณตามสูตรของ ยามาเน คำนวณได้ 382.43 คน เพื่อให้ได้จำนวนเต็ม ผู้วิจัยจึงปรับขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 383 คน

2.1 การสุ่มตัวอย่างจากประชากร

ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แล้วจึงดำเนินการสุ่มแบบมีระบบ (Systematic Random Sampling) โดยจะเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งของแต่ละหมู่บ้าน

2.2.1 ผู้วิจัยได้แบ่งจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้ 383 คน ออกเป็น 18 หมู่บ้าน โดยแบ่งตามสัดส่วนของจำนวนประชากรในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลภูเงิน อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น จำแนกตามพื้นที่หมู่บ้าน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร (ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	บ้านหวาย	520	23
2	บ้านมะหรี	454	20
3	บ้านหนองตุ	519	23
4	บ้านหนองกุง	464	20
5	บ้านหนองกุง	736	32
6	บ้านนาเจริญ	337	15
7	บ้านบาโค	465	20
8	บ้านหวาย	468	21
9	บ้านนาทม	521	21
10	บ้านนาทม	795	35

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร (ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
11	บ้านหวาย	360	16
12	บ้านบ้านมะหรี	681	30
13	บ้านผักแพงพวย	245	11
14	บ้านนาทม	533	23
15	บ้านหนองกุง	490	22
16	บ้านหวาย	404	18
17	บ้านมะหรี	336	15
18	บ้านหวาย	406	18
	รวม	8,734	383

ตัวอย่างการคำนวณกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น

$$\text{บ้านหวาย หมู่ที่ 1} \quad \frac{383 \times 520}{8,734} = 23$$

2.2.2 จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสุ่มแบบมีระบบหลังจาก ได้สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรของแต่ละหมู่บ้านแล้ว ใช้การสุ่มแบบมีระบบจากจำนวนประชากรในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลภูเงิน อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละหมู่บ้าน ผู้วิจัยได้นำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านจาก สำนักบริหารงานทะเบียน อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มาเรียงลำดับตามหมายเลขของแต่ละหมู่บ้าน

1) ผู้วิจัยหาช่วงห่างระหว่างหมายเลขโดยคำนวณจากตัวอย่างช่วงห่างระหว่างหมายเลข

ตัวอย่างการคำนวณหาช่วงห่างระหว่างหมายเลข

$$\text{บ้านหวาย หมู่ที่ 1} = \frac{520}{23} = 22.60 \text{ คิดเป็นร้อยละ } 22$$

2) เมื่อทราบจำนวนช่วงระยะห่างระหว่างหมายเลขต่อไปก็จับฉลาก เพื่อจะเริ่มสุ่มที่หมายเลขใด ก็เริ่ม ณ หมายเลขนั้น เรียงลำดับไปเรื่อย ๆ ตามช่วงห่างระหว่าง หมายเลข จนได้ครบจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เมื่อไม่เจอกลุ่มตัวอย่างตามหมายเลขที่สุ่มก็ ดำเนินการจับฉลากกลุ่มเริ่มช่วงหมายเลขใหม่จนได้ครบจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วน 5 ระดับ โดยมี ลักษณะ และขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้ ตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาข้อมูลแนวคิด ทฤษฎี แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการ

1.2 นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา การสร้างเครื่องมือ ความครอบคลุมถูกต้องของแบบวัด ประเมินผล พิจารณาความถูกต้อง และเหมาะสมเกี่ยวกับรูปแบบ เนื้อหา ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย และเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยวิธีการ IOC (Index of Item - Objective Congruence) เลือกคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป มีผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านได้แก่

1.2.1 นายธีระ ยิ่งกำแหง วุฒิการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลภูเงิน อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

1.2.2 นายสุภชาติ เทอดภักดี วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (การวัดผลการศึกษา) ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองจอก อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

1.2.3 นางรุจิพา อ้นบุรี วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนชุมชนนาทมโคกก่อ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

1.3 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยพิจารณา เพื่อให้ข้อเสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไข และเพื่อความถูกต้องเหมาะสมของแบบสอบถาม

1.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน จากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลภูเงิน อำเภอเสถภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มาตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ มาตรวจให้คะแนนแล้วทำการวิเคราะห์เป็นรายข้อ โดยการหาอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยใช้ t-test เลือกข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.735 และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น หรือความเชื่อถือของแบบสอบถาม โดยใช้การคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .921

2. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้น เพื่อให้ทราบข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งได้สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอบเขตของการวิจัย โดยใช้วิธีของ ลิเคิร์ต สเกล (Likert) โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลภูเงิน อำเภอเสถภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

1. การมีส่วนร่วมในการรวบรวมปัญหาความต้องการ
2. การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ข้อมูลสาเหตุของปัญหา
3. การมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน / โครงการ
4. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนงาน / โครงการ
5. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

โดยใช้วิธีแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด กำหนดค่าคะแนนดังนี้

มากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
มาก	กำหนดให้	4	คะแนน
ปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
น้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะ

เป็นคำถามแบบปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ เสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลภูเงิน ว่ามีข้อเสนอแนะอย่างไรบ้าง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลและสรุปผล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอบหนังสือแนะนำตัวและขอความร่วมมือ จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือจากผู้นำท้องถิ่น ได้แก่ กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน ทั้ง 18 หมู่บ้าน ในการช่วยเหลือการแจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยได้ทำความเข้าใจ และชี้แจงกับผู้เก็บแบบสอบถามให้มีความเข้าใจตรงกัน และสามารถอธิบายในส่วนที่เป็นสาระสำคัญให้กับผู้ตอบแบบสอบถามประชากรกลุ่มตัวอย่างเข้าใจตรงกันได้ พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาในการเก็บแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง (แบบสอบถาม) ครบแล้วก็ทำการตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ หลังจากที่ได้รับแบบสอบถามครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน 400 ฉบับ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) เพื่ออธิบายข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อที่ 1 ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การเปรียบเทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

4.51 – 5.00	ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
3.51 – 4.50	ระดับการมีส่วนร่วมมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
2.51 – 3.50	ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
1.51 – 2.50	ระดับการมีส่วนร่วมน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
1.00 – 1.50	ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

เพื่ออธิบายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลภูเงิน อำเภอเสถภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อที่ 2 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาโดยการสรุปประเด็นเนื้อหาที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม และนำมาแจกแจงความถี่ แล้วนำเสนอด้วยการพรรณนาความ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำหลักสถิติประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

1.1 ทำการวิเคราะห์แบบสอบถามเป็นรายข้อโดยการหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยการทดสอบทางสถิติ $t-test$ เพื่อหาค่าความแตกต่างระหว่างกลุ่มคะแนนสูงสุด และกลุ่มคะแนนต่ำสุด และระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

1.2 หาค่าความเชื่อมั่นหรือความเชื่อถือของแบบสอบถามเป็นรายด้าน หรือทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า ตามวิธีของครอนบาค

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปบรรยายคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ใช้สถิติ ได้แก่ ร้อยละ

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น อำเภอเสถภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่

2.2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.2.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะใช้การวิเคราะห์เนื้อหา โดยการสรุปประเด็นความหมาย และการแจกแจงความถี่ แล้วนำเสนอด้วยการพรรณนาความ